

**IZVJEŠĆE O SAVJETOVANJU S JAVNOŠĆU
U POSTUPKU DONOŠENJA
ODLUKE O DONOŠENJU STRATEGIJE ZELENE URBANE OBNOVE GRADA LABINA**

Nositelj izrade izvješća:
GRAD LABIN, UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO I EU PROJEKTE
Labin, 13. veljače 2025.

Naziv akta za koji je provedeno savjetovanje s javnošću	Strategija zelene urbane obnove Grada Labina
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu / provedbu savjetovanja	Grad Labin, Upravni odjel za gospodarstvo i EU projekte
Razlozi za donošenje akta i ciljevi koji se njime žele postići uz sažetak ključnih pitanja	<p>Strategija zelene urbane obnove za razdoblje od 2024. do 2028. godine je strateška podloga od značaja za jedinice lokalne samouprave, koja se odnosi na ostvarenje ciljeva razvoja zelene infrastrukture, integraciju NBS rješenja, unaprjeđenje kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, ostvarenje ciljeva energetske učinkovitosti, prilagodbe klimatskim promjenama i jačanje otpornosti na rizike. Ona obuhvaća opsežnu analizu zelenih i drugih otvorenih prostora na području Grada Labina, odnosno elemenata zelene infrastrukture. Osim navedenog, obuhvaća i analizu objekata, kao potencijalnih elemenata za primjenu načela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. Takva analiza predstavlja temelj za donošenje strateških odluka usmjerenih ka njihovom sustavnom unaprjeđenju, zaštiti te daljnjem upravljanju.</p> <p>Strategija definira srednjoročnu viziju razvoja jedinice lokalne samouprave, koja služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja te se u pravilu donosi za razdoblje od 5 do 10 godina. Ona doprinosi razvoju prostora i zajednice u skladu s okruženjem i društvenim potrebama. Razvoj ostvaren na takav način doprinosi štedljivoj upotrebi resursa, što omogućava dugoročnu održivost, uporabu obnovljivih izvora energije, što omogućava smanjenje zagađenja, potrošnje prirodnih resursa, poticanje održivih oblika prijevoza, održivih oblika gradnje, što dovodi do održavanja ekosustava, te osiguranja javnog prostora za društveni život unutar zajednice. Strategija zelene urbane obnove dokument je koji potiče planiranje kroz uključivanje šire zajednice u donošenje odluka o razvoju javnog prostora. Razvoj prostora na takav način potiče stvaranje zajednica koje su inkluzivne, pravedne, otporne na promjene, ali isto tako i stvara prostor zelene infrastrukture u potpunosti prilagođen potrebama zajednice čime se stvara zadovoljstvo i sklad unutar iste.</p> <p>Strategija zelene urbane obnove temelji se na konceptima održivog razvoja, zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva, kao i na zakonodavnom okviru koji regulira</p>

	<p>ove pojmove. Strategija uključuje povezivanje s programima zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja, srednjoročnu viziju razvoja, te definiciju potreba i potencijala za razvoj. Osim toga, obuhvaća osnovne karakteristike područja, analizu podataka o zelenoj urbanoj obnovi, kružnom gospodarenju prostorom i zgradama, kao i identifikaciju područja pogodnih za urbanu transformaciju ili sanaciju. SWOT analiza (snage, slabosti, prilike i prijetnje) pruža uvid u planiranje zelene infrastrukture i neiskorištenih javnih površina. Strategija također predlaže okvir za zelenu urbanu obnovu, horizontalna načela, indikativni financijski plan i raspored provedbe. Kroz ovaj pristup definiraju se osnovni koncepti i analiziraju prirodni i antropogeni čimbenici koji utječu na zelenu infrastrukturu i kružno gospodarstvo, kako bi se dobili ključni podaci za izradu vizije i zaključaka, te definiranje aktivnosti i projekata koji će pridonijeti održivom prostornom planiranju.</p> <p>Strategija ujedno predstavlja ključnu podlogu za daljnji razvoj zelenih projekata i povlačenje bespovratnih sredstava iz EU i nacionalnih fondova te javnih poziva.</p>
Objava dokumenata za savjetovanje	https://labin.hr/gradska-uprava/savjetovanje-s-javnoscju/strategija-zelene-urbane-obnove-grad-labina
Razdoblje provedbe savjetovanja	Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću provedeno je putem internetske stranice Grada Labina u razdoblju od 09. siječnja 2025. do 10. veljače 2025. godine.
Pregled prihvaćenih i neprihvaćenih mišljenja i prijedloga s obrazloženjem razloga za neprihvatanje	Pristigle su 2 (dvije) primjedbe, sadržane u Prilogu br. 1.
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba savjetovanja nije iziskivala dodatna financijska sredstva.

Prilog 1. Pregled prihvaćenih i neprihvaćenih primjedbi

Red broj	Sudionik savjetovanja (ime i prezime odnosno naziv organizacije)	Članak ili drugi dio nacrtu na koji se odnosi prijedlog ili mišljenje	Tekst zaprimljenog prijedloga ili mišljenja	Status prijedloga ili mišljenja (prihvaćanje/neprihvaćanje s obrazloženjem)
1.	Silvia Stepančić	Područja pogodna za urbanu preobrazbu i/ili urbanu sanaciju - Krajobrazno uređenje – Urban park Kature	<p>Prostor je u prošlosti mogao dobiti i neku drugu namjenu, zato me i veselila najava uređenja Parka Kature, ali mislim da je jedan od glavnih ciljeva trebao biti očuvanje zelenih površina i rekreativni sadržaji. Idejno rješenje predviđa veliku količinu građevinskih intervencija u prostoru, a mislim da je to nepotrebno i da nije u skladu s održivosti i NBS principima.</p> <p>1. Intenzivno urbaniziranje prostora</p> <p>Izgradnja bara na prostoru manjem od hektara nije u skladu s NBS ciljevima. NBS potiče očuvanje dosadašnje bioraznolikosti i njezino povećanje kroz stvaranje prirodnih staništa. Paviljon s caffe barom mogao bi previše urbanizirati prostor koji bi trebao ostati prirodan. Ovakvi sadržaji potencijalno povećavaju emisije CO2 i stvaraju dodatni otpad što je suprotno načelima zelene infrastrukture. Smanjuje se kapacitet parka da prirodno regulira temperaturu, apsorbira CO2 i osigurava staništa za faunu.</p> <p>Paviljon s caffe barom tražit će dodatnu infrastrukturu. Njegovi infrastrukturni zahtjevi i potencijalni negativni utjecaj na okoliš čine ga suprotnim temeljnim NBS principima koji se temelje na očuvanju prirodnih resursa, na ekološki prihvatljivoj praksi i minimiziranju utjecaja na okoliš.</p> <p>Za izgradnju bara potrebni su betonski materijali koji stvaraju nepropusne površine. Ove površine sprječavaju apsorpciju oborinskih voda u tlo, čime se povećava rizik od poplava i smanjuje kapacitet tla za prirodnu drenažu.</p> <p>Bar zahtijeva električnu energiju za rasvjetu, kuhinjsku opremu, hladnjake, klimatizaciju, zvučne sustave i druge infrastrukture. To bi moglo dovesti do povećane potrošnje energije, a ako nije osigurana iz obnovljivih</p>	<p>Prima se na znanje.</p> <p>Zaprimljeni prijedlozi ili mišljenja nisu usmjereni na samu Strategiju već na Idejno rješenje Krajobraznog uređenja parka Kature koje nije predmet ovoga Javnog savjetovanja.</p>

			<p>izvora, projekt može povećati karbonski otisak prostora.</p> <p>Infrastruktura bara zahtijeva prostor za izgradnju, parkiralište i pristupne staze čime se smanjuju zelene površine. Time se smanjuje kapacitet prostora da prirodno obavlja funkcije poput hlađenja i pročišćavanja zraka.</p> <p>Nova parkirališta uzrokovala bi dodatno smanjenje zelenih površina čime se smanjuje osnovna funkcija parka kao prostora za opuštanje i povezivanja s prirodom. Budući da se u neposrednoj blizini parka već nalaze ugostiteljski objekti, smatram da bar nije nužan te da bi prioritet trebalo dati očuvanju prirodnog i zelenog karaktera prostora. Umjesto caffe paviljona, predlažem da se prostor namijeni zelenilu, dodatnim mjestima za sjedenje i socijalnu interakciju kako bi se prostor maksimalno iskoristio za prirodni i društveni sadržaj bez stvaranja komercijalnog karaktera parka.</p> <p>Za funkcionalnost bara bit će potrebni dodatni infrastrukturni zahvati, kao što su npr. vodovod, odvodnja i energija. Ove potrebe za infrastrukturom mogu povećati opterećenje na prostor, smanjujući kapacitet parka da funkcionira kao ekološki sustav temeljen na prirodnim rješenjima.</p> <p>Bar može zahtijevati intenzivnu vanjsku rasvjetu, koja može uzrokovati svjetlosno onečišćenje, što negativno utječe na noćnu faunu, biljke i okoliš općenito. Ako rasvjeta nije pažljivo planirana i ako se koristi previše jakih izvora svjetlosti,</p> <p>može narušiti ekološke uvjete u parku.</p> <p>Bar će trebati redovitu dostavu zaliha što znači da će se morati osigurati prilaz za vozila unutar parka ili u blizini bara. Ovo može utjecati na planiranje dodatnih staza ili oštetiti zelene površine.</p> <p>Bar će trebati poseban prostor za odlaganje otpada i recikliranje (staklo, plastika, organski otpad) kako bi se uskladilo s ekološkim standardima što će dodatno opteretiti prostor.</p> <p>Bar će trebati sustav za odvod otpadnih voda i masnoća iz kuhinje što zahtijeva postavljanje</p>	
--	--	--	---	--

			<p>separatora masnoće prije spajanja na javnu kanalizaciju.</p> <p>Bar će tražiti izgradnju dodatnih prilaza i povezanih staza za olakšan dolazak posjetitelja što će dodatno opteretiti prostor. Bar će možda trebati sigurnosni sustavi poput nadzorne kamere, alarme i dodatnu rasvjeta što će dodatno opteretiti prostor.</p> <p>Sve gore navedene potrebe uzimaju prostor koji bi inače mogao biti iskorišten za prirodne zelene površine.</p> <p>2. Planirana nivelacija terena nije u skladu s principima prirodne obnove i očuvanja. Ograničiti nivelaciju na minimum i očuvati prirodni krajobraz kako bi se smanjio utjecaj na tlo i zadržala prirodna drenaža. Očuvanje prirodnih karakteristika prostora doprinosi bioraznolikosti i smanjuje rizik od poplava. Ovaj pristup ne samo da čuva ekosustav, nego također smanjuje troškove održavanja i dugoročno podržava prirodne funkcije prostora, poput filtriranja oborinskih voda, smanjenja rizika od poplava i očuvanja lokalne flore i faune.</p> <p>3. Zamijeniti fontanu manjim vodenim elementima koji se koriste sustavima za prikupljanje oborinskih voda i kišnice, u skladu s NBS principima. Time se ne samo smanjuje potrošnja vode, nego se doprinosi i održivosti parka, jer prikupljena kišnica može se koristiti za navodnjavanje zelenih površina.</p> <p>4. Smanjiti broj staza s ciljem očuvanja livadnog travnjaka. Prostor će doprinositi većoj bioraznolikosti i imati veći kapacitet za apsorpciju ugljičnog dioksida i hlađenje prostora. Koristiti se propusnim materijalima koji omogućuju infiltraciju vode u tlo.</p> <p>5. Bar bi mogao pojačati buku, pogotovo u večernjim satima, što može utjecati na kvalitetu života lokalnog stanovništva i faunu. Uzimajući u obzir već postojeće ugostiteljske</p>	
--	--	--	--	--

			<p>objekte u okolici, smatram da je bolje usmjeriti energiju na očuvanje prirodnih svojstava parka nego povećavati njegov komercijalni karakter.</p> <p>6. Rasvjeta nije specificirana. Pretjerana rasvjeta šteti ekosustavu. Potrebno razmisliti o postavljanju solarne rasvjete sa senzorom na pokrete čime bi se smanjila potrošnja energije i spriječilo svjetlosno onečišćenje.</p> <p>7. Ako se procijeni da je sanitarni čvor nužan, izvesti ga kao samoposlužni WC na plaćanje s automatskim čišćenjem, mobilnim jedinicama za pražnjenje komora otpadnog metaboličkog doprinosa, kao WC s prikupljanjem kišnice i oborinskih voda, biološki WC u kojem se koriste efektivni mikroorganizmi za suzbijanje neugodnih mirisa ili kao kompostni WC ako se procijeni da je svijest zajednice dovoljno velika da će se korisnici pridržavati pravila njegove upotrebe. Voditi računa o tome da pozicija traži najmanju infrastrukturu.</p> <p>8. Mislim da će park prema Idejnom rješenju stvarati prevelike troškove održavanja pa time postaje upitna i njegova održivost. U strategiji nije navedena procjena financijskih sredstava u održavanju parka kao ni identifikacija i kvantifikacija svih aspekata koji doprinose trošenju vrijednih resursa, samim time ne može se izračunati ekološki otisak izgradnje parka.</p> <p>9. Treba voditi računa da se sade autohtone vrste i stabla koja stvaraju hlad, cilj sadnje trebao bi biti smanjenje toplinskih otoka, smanjenje buke, zaštita od vjetra, sklonište i hrana životinjama.</p> <p>10. Na temelju IV. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Labina (Službene novine Grada Labina 03/20, članak 231., definirano je da se s ciljem prevencije i sprječavanja posljedica suša treba osigurati i</p>	
--	--	--	---	--

			<p>prikupljanje i spremanje oborinske vode što idejno rješenje ne predviđa.</p> <p>Idejno rješenje moglo bi biti u suprotnosti s Prijedlogom Prostornog plana uređenja Grada Labina u slučaju njegova donošenja.</p> <p>Javne zelene površine i parkovi Članak 75b.</p> <p>(4) Na javnim zelenim površinama nije moguće planirati gradnju građevina osim onih predviđenih ovim Planom. Iznimno urbanističkim planom uređenja unutar parkovnih površina većih od 1,5 ha moguće je planirati i manje (komplementarne) ugostiteljske sadržaje.</p>	
2.	Ana Paliska	Načelni prijedlozi i mišljenja na nacrt kompletnog akta ili dokumenta	<p>Nedostatak konkretnih indikatora uspjeha – mjerni pokazatelji preopćeniti</p> <p>Strategija nudi općenite ciljeve, ali nedostaju konkretni indikatori i njihovi konkretni mjerni pokazatelji za mjerenje napretka i rezultata što je propisano i smjernicama za izradu zelenih urbanih strategija. To je npr. povećanje zelenih površina u m² i u postotcima, revitalizacija zelenih površina u m² (iz kojih su isključene sve površine građevinskih radova, tj. mjeri se isključivo zelena površina), koliko je postojeće bioraznolikosti dodatno istraženo i dodatno zaštićeno, koliko je povećanje bioraznolikosti, koliko je smanjenje temperature toplinskih otoka, koliko je povećanje površina zelenih krovova, koliko često se provodi redovito praćenje napretka i objava rezultata...</p> <p>Dokument sadrži općenite smjernice, poput povećanje zelenih površina, bez jasno definiranih koraka i mjerljivih pokazatelja uspješnosti. To otvara mogućnost, koju treba spriječiti, da se pod zelenom obnovom može implementirati i ono što je u suprotnosti s održivim razvojem. Treba izbjeći to da se strategije pretežito usmjeravaju na zadovoljavanje uvjeta za prijave na EU fondove, a nedovoljno na stvarne potrebe s ciljem sprečavanja problema, naročito pod utjecajem klimatskih promjena. Cilj je stvoriti strategije i planove koji će doprinijeti boljoj kvaliteti života sadašnjih generacija, a i</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Poglavlje 12. Pokazatelji, indikativni i financijski plan i terminski plan provedbe sadrži jasne Strateške ciljeve, Posebne ciljeve, Mjere, Aktivnosti, Ključne točke ostvarenja koji daju oblik „mjerne jedinice“ odnosno definiraju mjeru napretka i rezultata koja je propisana smjernicama za izradu strategije zelene urbane obnove. Pa tako primjerice za aktivnost 1.1.1.3. Izrada programa za očuvanje i sadnju autohtonih biljnih vrsta Ključna točka ostvarenja, odnosno pokazatelj uspješnosti provedbe je broj provedenih programa za očuvanje autohtonih biljnih vrsta. Osim navedenog, u istom poglavlju polazna vrijednost je nulta stanje, a ciljana vrijednost je planirani broj ostvarenih ključnih točaka. Također definiran je i terminski plan provedbe te procijenjena vrijednost aktivnosti uz potencijalne izvore</p>

			osigurati da Labin bude bolje pripremljen na izazove koje bi mogla donijeti budućnost.	financiranja. Predmetna Strategija ne samo da pruža temelj za prijavu na potencijalne natječaje, nego i daje jasan smjer razvoja grada u segmentu zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja čija je svrha povećanje kvalitete života građana, ali i otpornost prostora na buduće klimatske izazove.
		Načelni prijedlozi i mišljenja na nacrt kompletnog akta ili dokumenta	<p>Nedostatak smjernica i pokazatelja dugoročne održivosti</p> <p>Strategija ne postavlja smjernice i pokazatelje koji će usmjeravati i definirati pokazatelje dugoročne održivosti – koliko će projekti imati financijsku i tehničku potporu za održavanje i kako će se mjeriti zadovoljstvo građana kvalitetom javnih prostora u skladu s održivim razvojem.</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Poglavlje 12. Pokazatelji, indikativni i financijski plan i terminski plan provedbe sadrži jasne Strateške ciljeve, Posebne ciljeve, Mjere, Aktivnosti, Ključne točke ostvarenja, polaznu i ciljanu vrijednost, terminski plan provedbe te procijenjena vrijednost aktivnosti uz potencijalne izvore financiranja.</p>
		Načelni prijedlozi i mišljenja na nacrt kompletnog akta ili dokumenta	<p>Nedefinirane kritične točke toplinskih otoka u urbanom dijelu grada</p> <p>Bez definiranja kritičnih točaka i mapiranja područja nejasan je poredak prioriteta provođenja projekata.</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Kritične točke toplinskih otoka u urbanom dijelu Labina već su adresirane u Strategiji zelene urbane obnove, konkretno u poglavlju 6.5. Korištenjem satelitskih snimaka. Analizirana je površinska temperatura, a rezultati su jasno prikazani kroz vrijednosti temperatura u stupnjevima Celzijusa te vizualizirani na karti. Identificirana su područja s najvišim temperaturama, pri čemu su središnji i sjeverni dijelovi grada prepoznati kao manji toplinski otoci, dok je Poduzetnička zona Vinež zabilježila najvišu temperaturu od oko 38°C.</p>

		<p>Načelni prijedlozi i mišljenja na nacrt kompletnog akta ili dokumenta</p>	<p>Građanska participacija – spriječiti mogućnost da postane samo formalnost ili da se ona uopće ne provodi ili da se ne provodi pravodobno i strukturirano.</p> <p>Strategija spominje participativno planiranje kao ključni element. Međutim, ono se često ne provodi ili se provodi uglavnom formalno – najčešće samo kao predstavljanje na samom kraju projekta kada zbog rokova postoji malo mogućnosti dorade idejnih rješenja da bi ona bila u potpunosti usklađena s održivosti i sa stvarnim potrebama korisnika.</p> <p>Grad Labin, ako ih objavi, često nepravodobno objavljuje idejna rješenja i glavne projekte na svojoj mrežnoj stranici, a, nažalost, ponekad tek nakon zahtjeva građana. Građanima je izrazito rijetko omogućeno sudjelovanje u kreiranju idejnog rješenja javnog prostora npr. parka, tj. postavljanje njegovih temeljnih postavki, a to može dovesti do stvaranja prostora koji ne odgovaraju stvarnim potrebama korisnika. Upitno je i to izrađuju li se i troškovnici održivosti projekata čime mogu nastajati projekti koji će značajno opterećivati proračun i koji će dugoročno postajati opterećenje, a možda pritom neće odgovarati ni stvarnim potrebama zajednice.</p> <p>Takav pristup formalne ili nepravodobne participacije može imati posljedice na kvalitetu urbanih prostora i percepciju građana o njihovu okruženju, a može izazivati i negativne reakcije građana koje često proizlaze i iz osjećaja isključenosti iz procesa donošenja odluka o javnim i općim prostorima.</p> <p>Smatram da od toga nitko nema koristi i da je važno uspostaviti participaciju kao obvezan i transparentan dio svakog projekta o javnom prostoru i to od njegovih samih početaka. Potrebno je osigurati da građani mogu sudjelovati u planiranju, izražavati svoje primjedbe i prijedloge te dobiti povratne informacije. Propitivanje potreba i mišljenja korisnika treba započeti u najranijoj fazi, tj. prije prijave projekata npr. na fondove ili druge izvore financiranja. Te se potrebe i mišljenja onda ugrađuju u postavke idejnog rješenja</p>	<p>Prima se na znanje.</p> <p>Participacija građana i njihovo mišljenje od najvišeg je značaja za gradsku vlast. Gradske vlasti će stoga slušati mišljenja i prijedloge građana kao što je bilo i u slučaju ove Strategije te dati sve od sebe za uključivanje građana u razvoj Grada Labina.</p>
--	--	--	--	--

			<p>koje ponovno prolazi filter javnosti i koje je tada lakše dorađivati. Time se smanjuje opterećenje rokovima npr. natječaja. Sve to se onda ponovno čini s glavnim projektom. Uz druge metode participiranja, mislim da bi najvažniju ulogu trebali imati mjesni odbori u kontaktu s građanima uživo. Početak planiranja i provođenja participativnog planiranja treba započeti sinergijom nadležnih odjela čija je domena javni prostor kako bi se osiguralo integralno upravljanje prostorom te usklađenost s prostorno-planskom dokumentacijom i dugoročna održivost.</p> <p>Građanska participacija treba biti strukturirana jasnim smjericama koje osiguravaju usklađenost prijedloga s načelima održivog razvoja. Cilj nije ispuniti sve želje, već osigurati da prijedlozi budu usklađeni s dugoročnim interesima zajednice i okoliša u skladu s načelima održivog razvoja. Potrebno je osigurati da građanska participacija ne postane sredstvo za populizam, a za to je potrebna stručna potpora tijekom procesa koja osigurava da prijedlozi budu realistični i održivi, kao što je potrebna i sustavna edukacija građana o participativnom prostornom planiranju i participaciji općenito.</p>	
		<p>Načelni prijedlozi i mišljenja na nacrt kompletnog akta ili dokumenta</p>	<p>Nejasna definicija urbanog prostora – homogenizirano shvaćanje prostora</p> <p>Iako Strategija razmatra prostorno-plansku dokumentaciju, u njezinim smjericama nije jasno razgraničeno što čini urbani prostor, a što ruralne dijelove Labina i područja izvorne prirode. Korištenje pojma urbani kao sinonima za čitavo administrativno područje grada može dovesti do posljedica: primjene urbanih</p>	<p>Prihvaća se.</p> <p>U skladu s primjedbom, u Strategiji su jasnije razgraničena urbana, ruralna i prirodna područja u poglavlju 6.</p>

			<p>intervencija na područja koja nisu urbana (npr. ruralne i prirodne zone), zanemarivanja različitih potreba i funkcija pojedinih prostora što može rezultirati degradacijom prirodnih i ruralnih vrijednosti. Prostorni plan uređenja Grada Labina jasno definira zone namjene prostora, no Strategija pristupa prostoru kao da ta razgraničenja ne postoje. To je u suprotnosti s principima planiranja i zaštite prostora koji bi trebali biti temelj ovakvog dokumenta.</p> <p>Strategija bi trebala jasno razlikovati tipove prostora unutar administrativnog područja Grada Labina, pri čemu je ključno razumjeti specifična obilježja i potrebe svakog tipa prostora. Urbani dijelovi trebali bi zadržati svoja funkcionalna, infrastrukturna i društvena obilježja koja odgovaraju gušće naseljenim područjima, uz unapređenje javnih prostora i zelene infrastrukture. Ruralna područja, koja često imaju važnu ulogu u očuvanju tradicionalnog identiteta, trebala bi biti valorizirana kroz poticanje održivog razvoja, ali bez nametanja elemenata koji ne odgovaraju njihovim obilježjima i ulogama. Prirodna područja, kao zone očuvane prirode, moraju ostati očuvana i zaštićena jer predstavljaju ključne resurse za očuvanje bioraznolikosti i prirodne ravnoteže, a time i za fizičko i mentalno zdravlje čovjeka. Potrebno je definirati specifične smjernice za svaku kategoriju npr. urbani prostori - uređenje javnih prostora, zelene infrastrukture; ruralni prostori - očuvanje tradicionalnih obilježja, a za zone prirodnih područja – očuvanje, zaštita, smanjenje uređivanja i antropogenog utjecaja na bioraznolikost.</p> <p>Bez jasnog razgraničenja i smjernica, postoji rizik da se prema prostoru postupa na homogeniziran način gdje bi urbana obilježja bila neprimjereno nametnuta ruralnim i prirodnim zonama. Takav pristup ne samo da narušava raznolikost i autentičnost prostora nego i ugrožava njegovu dugoročnu održivost te sposobnost lokalnih zajednica da očuvaju svoj identitet i baštinu, tradicionalne, kulturološke i prirodne vrijednosti.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>Načelni prijedlozi i mišljenja na nacrt kompletnog akta ili dokumenta</p>	<p>Nedovoljno naglašavanje zaštite postojeće bioraznolikosti i njezina istraživanja</p> <p>Strategija se koristi sintagmom iskoristivost prirode, a nedovoljno ističe potrebu za zaštitom prirode, za njezinim istraživanjem i očuvanjem postojećih vrijednosti. Ova sintagma stvara dojam da se prirodni resursi shvaćaju isključivo kao sredstva za ostvarenje urbanih i drugih ciljeva što može ugroziti bioraznolikost i povećati pritisak na osjetljive ekosustave što je u suprotnosti s održivim razvojem. Takav pristup može otvoriti mogućnost da bude percipiran kao greenwashing, npr. korištenje pojmova poput zelena infrastruktura kako bi se opravdalo prekomjerno interveniranje u prirodna područja bez stvarne koristi za okoliš, posebice ako stvarni ekološki učinci nisu jasno definirani, prioritetni i mjerljivi. Potrebno je spriječiti mogućnost takvog pristupa. Postoji opasnost da se prirodna područja pretvore u "uređene" zelene površine čime se umanjuje njihova prirodna funkcija što nije u skladu s temeljnim principima NBS-a, a ni s održivim razvojem. Naglasak na iskoristivost prirode u proturječju je s osnovnim načelima očuvanja prirode jer se prirodna područja pretvaraju u uređene zone koje zapravo nisu održive ni ekološki vrijedne, a i potencira se snažan antropogeni utjecaj.</p> <p>Potrebno je osigurati zaštitu prirode i njezino istraživanje, naročito u zaštićenim područjima prirode s naglaskom na edukaciju, svijest i smanjivanje antropogenog utjecaja da se ne bi narušila bioraznolikost i autentičnost prostora.</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Strategija već obuhvaća ključne aspekte zaštite bioraznolikosti, s posebnim naglaskom na analizu postojećih staništa i ugroženih stanišnih tipova prema Zakonu o zaštiti prirode i propisima koji reguliraju zaštitu staništa. Konkretno, strategija se oslanja na Pravilnik o popisu stanišnih tipova i izradi karte staništa (NN 27/21, 101/22), koji definira ekološke kriterije za zaštitu i očuvanje tih staništa. Osim toga, mjere 7.2.2. i 5.1.1. u strategiji bavi se edukacijom stanovništva, čime se dodatno podiže svijest o važnosti očuvanja bioraznolikosti i smanjenju antropogenog utjecaja na prirodna područja.</p>
		<p>Područja pogodna za urbanu preobrazbu i/ili urbanu sanaciju – Toš Prtlog</p>	<p>Obnova nekorištenih prostora i zgrada – Toš Prtlog</p> <p>Smatram da je obnova stare uljare Toš u Prtlogu nužna i važna, ali mišljenja sam da nisu dovoljno prepoznate njezine tradicijske vrijednosti koje čine neizostavni dio kulturne baštine Grada Labina. Da bi se sačuvao kulturni i povijesni identitet, potrebno je očuvati tradicijske vrijednosti ovog objekta koje su neraskidivo povezane s njegovom nekadašnjom funkcijom i s lokalnim načinom života. Toš nije bio samo objekt za preradu maslina nego i mjesto okupljanja i zajedništva</p>	<p>Prima se na znanje.</p> <p>Prilikom izrade projektno - tehničke dokumentacije obnove stare uljare Toš u Prtlogu navedeno će se uzeti u obzir.</p>

			<p>gdje su se ljudi povezivali jedni s drugima i s prirodom koja ih je okruživala. Njegova je funkcija bila duboko ukorijenjena u ritmove prirode i tradicije stvarajući prostor u kojem su se rad, zajednički trud i razmjena znanja stapali u svakodnevicu zajednice. I danas Toš ima važnu i simboličnu ulogu za lokalnu zajednicu - podsjetnik je na povijest, kulturu, identitet, zajedništvo i povezanost s prirodom.</p> <p>Ključno je da se proces obnove Toša vodi s poštovanjem prema njegovoj povijesti i ulozi u životima lokalnih ljudi te da se očuva njegov autentični i tradicijski identitet. Takav pristup osigurava da Toš i dalje služi kao simbol zajedništva te kao trajna veza između prošlih i sadašnjih generacija, a i budućih generacija kojima takav simbol treba ostati.</p> <p>S obzirom na to da se Toš nalazi u sklopu zaštićenog područja prirode – značajni krajobraz Labin – Rabac – Uvala Prtlog, iznimno je važno pažljivo postupati pri obnovi objekta i osigurati minimalnu intervenciju u okolni prostor. Očuvanje postojećeg zelenila, kao i plansko uvođenje novog u skladu s lokalnom vegetacijom, treba se provoditi s ciljem zaštite prirodne ravnoteže. Također, potrebno je spriječiti komercijalizaciju Toša jer bi to moglo negativno utjecati na njegovo osjetljivo prirodno okruženje, a narušila bi se i njegova izvorna vrijednost i simbolika te bi se smanjila kvaliteta prostora za lokalnu zajednicu.</p>	
		<p>Područja pogodna za urbanu preobrazbu i/ili urbanu sanaciju - Krajobrazno uređenje – Urban park Kature</p>	<p>Urbani park Kature</p> <p>Smatram da je projekt krajobraznog uređenja Urbanog parka Kature vizualno atraktivan i sadržajno bogat, no pitanje je u kolikoj je mjeri funkcionalan i održiv te koliko će njegovo održavanje predstavljati dugoročno opterećenje. Prema Idejnom rješenju, park bi trebao biti novo mjesto okupljanja za sve uzraste, s brojnim sadržajima koji uključuju paviljon s caffè barom i vidikovcem, moderno dječje igralište, park za pse, fontanu itd. Iako sve ove komponente mogu zvučati jako privlačno i mogu pridonijeti stvaranju atraktivnog javnog prostora, pitanje je koliko</p>	<p>Prima se na znanje.</p> <p>Zaprimljeni prijedlozi ili mišljenja nisu usmjereni na samu Strategiju već na Idejno rješenje Krajobraznog uređenja parka Kature koje nije predmet ovoga Javnog savjetovanja.</p>

			<p>će biti funkcionalne i održive, posebno u kontekstu održavanja.</p> <p>Također, smatram da bi se trebalo spriječiti toliko građevinskog interveniranja u postojeću livadu – prema Idejnom rješenju kvadrature 7600 m². Projekt djeluje kao primjer urbanog parka prilagođenog velikim gradovima poput Zagreba, ali pitam se koliko zanemaruje potrebe i karakteristike lokalne zajednice u Labinu, tj. u kojoj mjeri je projekt stvaran na temelju mišljenja samih građana koji će se koristiti prostorom. Građanska participacija, koja je ključna za razvoj javnog prostora, nije se dogodila u ranijim fazama projekata, tj. prije izrade Idejnog rješenja, a smatram da se i provodi nedovoljno strukturirano i često tumači isključivo kao predstavljanje projekta.</p> <p>Projektant, iako stručan, pri izradi Idejnog rješenje nije raspolagao smjericama koje su utemeljene na participativnom prostornom planiranju i koje su proizašle iz mišljenja i potreba potencijalnih korisnika. Građanska participacija, primjerice anketama i /ili javnim sastancima Mjesnog odbora, trebala je biti provedena u ranoj fazi prije izrade Idejnog rješenja. To bi omogućilo usklađivanje želja i potreba lokalne zajednice s ciljevima održivosti koje osiguravaju stručnjaci kako bi se spriječio populizam. Nepravodobno i nedovoljno strukturirano uključivanja građana stvara rizik da projekt postane samo vizualno atraktivan, ali funkcionalno mrtvo rješenje s visokim troškovima održavanja. Izostanak građanske participacije može dovesti do površnog planiranja koje ne uzima u obzir stvarne potrebe građana. Važno je da takvi projekti nastaju suradnjom nadležnih odjela za domenu javnog prostora koji trebaju započeti i proces participativnog prostornog planiranja i prikupljanje mišljenja potencijalnih korisnika, stvaranje preliminarnog koncepta i okvirnog troškovnika održavanja. Nakon toga trebao bi se uključiti Upravni odjel za gospodarstvo i EU projekte koji prijavljuje projekte na natječaje s ciljem osiguravanja sredstva za izradu idejnog rješenja i glavnog projekta. Tako bi se smanjio rizik od financijskih i funkcionalnih problema u kasnijim fazama projekta, a i</p>	
--	--	--	---	--

			<p>opterećenje rokovima i stvaranje nedovoljno mogućnosti za raspravu i prilagodbu.</p> <p>Moj prijedlog je da se značajno smanje građevinske intervencije i maksimalno očuva postojeća zelena površina. Fokus bi trebao biti na sadnji stabala koja stvaraju hlad i smanjuju temperaturu što je u skladu s ciljevima zelene urbane obnove. Umjesto kompleksnih sadržaja, park bi, uz osiguranje inkluzivnosti, trebao uključivati samo jednostavnije, ali funkcionalne elemente, poput klupica, zona za igru i odmor, prostora za pse te javne špine.</p>	
		<p>Načelni prijedlozi i mišljenja na nacrt kompletnog akta ili dokumenta</p>	<p>Zeleni registar stabala</p> <p>Strategija bi trebala omogućiti i stvaranje zelenog registra stabala.</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Kroz strategiju, a osobito u poglavlju 12. Pokazatelji, indikativni i financijski plan i terminski plan provedbe u točki 7.1.2.3. predviđena je uspostava i održavanje evidencije zelene infrastrukture. Registar zelene infrastrukture će se oformiti i na nacionalnoj razini, a grad Labin kao i ostale jedinice lokalne samouprave će biti obvezan unositi i ažurirati podatke o zelenoj infrastrukturi koja uključuje i stabla u Registru.</p>
		<p>Načelni prijedlozi i mišljenja na nacrt kompletnog akta ili dokumenta</p>	<p>Općenito mišljenje o Strategiji</p> <p>U dijelovima se čini da se zelene intervencije planiraju više kao estetski ili infrastrukturni zahvati nego kao integralni dio ekološke otpornosti. U dijelovima se čini da Strategija ne služi kao okvir za buduće planiranje, već postaje zbirka postojećih ili planiranih projekata Grada Labina, tj. ne stvara se srednjoročna vizija, nego se djelomice prilagođava postojećem. Strategija bi trebala sadržavati jasnije i temeljitije kriterije za odabir projekata i evaluaciju njihove usklađenosti s ciljevima strategije. Bez toga, ostavlja se mogućnost da svaki projekt može</p>	<p>Prima se na znanje.</p> <p>Dio prijedloga za poboljšanje Strategije je prihvaćen, obrazloženje je dano kroz prethodne točke i odgovore.</p>

			biti uključen bez kritičkog razmatranja njegove svrhe.	
--	--	--	--	--